

Det. o. Lovf. om Lønn. ved Telegrafv.

Til Postvæsenets fjerde Lønningsklasse hører 40 Postexpeditører med mellem 400 Rd. og 900 Rd. samt 71 Postexpedienter med mellem 400 Rd. og 800 Rd., altfaa ialt 121 Lønninger med mellem	400 og 900 —
Hertil svarer Telegrafvæsenets Lønningsklasse C., hvortil haves omtrent 100 Lønninger med . . . mellem	400 og 800 —

For Tiden have de lavere Lønninger saavel under Postvæsenet som under Telegrafvæsenet Lønningstillæg efter Lov af 21de Marts 1873, men dette vil efter den nu foreliggende Revision af Loven af 2den Juli 1870 bortfalde for Telegrafvæsenets Bedkommende.

Det fremgaar heraf, at de foreslaaede Lønninger for Telegrafvæsenet ere gennemgaaende lavere end de gjældende for Postvæsenet, og at dette i en fremtrædende Grad gjælder om de høiere Sætter. Men hertil kommer endnu den meget betydningssfulde Omstændighed, at samtlige Lønninger i Postvæsenets tre første Lønningsklasser ere forbundne med Pensionret, og at der af fjerde Klasse kan tillægges 43 Bestalling og Pensionberettigelse, medens af Telegrafvæsenets Personale foruden Direktøren kun en eneste har Pensionret, nemlig Bestyreren af Kjøbenhavns Station. Naar ogsaa tages Hensyn hertil, ere i Reglen de høiere Stillinger i Telegrafvæsenet ikke lønede med mere end Halvdelen i Sammenligning med de tilsvarende Stillinger i Postvæsenet, og dog ville neppe Mange mene, at de sidste ere for høit lønede.

Efter at man har paapeget denne iøjensfaldende Forskjel, ligger det nær at opkaste det Spørgsmaal, hvori den er begrundet. Svaret bliver da uden Tvivl dette, at Postvæsenet er et gammelt Institut, hvis Stilling i Staten ligesom Statens Stilling til dets Embedsmænd er nedartet til os fra Fortiden, medens Telegrafvæsenet kun er noget over 20 Aar gammelt, og dets Stilling derfor hel og holden bestemt efter den Opfattelse af Embedsgjerningens Værd og Statens Pligter imod dem, den tager i sin Tjeneste, som i sidstnævnte Tidrum har gjort sig gjældende. Og det tør ikke fordøjes, at der under vor fri Forskning efterhaanden har udviklet sig en Betragtning af Embedsmænd og Embedsgjerning, der ikke uden en temmelig snæver Begrændsning aander Velvillie imod nogen af Delene. Denne har givet sig tilkjende dels ved en Bestræbelse for at indskrænke Embedsmændenes Antal til det, man har anset for det mindst mulige, særligt de høieres, dels ved en Retning henimod at begrænde Lønningerne til det, der efter Omstændighederne kan agtes for et Minimum, og atter her særligt de høiere Embedsstillingers. Der

kan neppe være Tvivl om, at man heri maa søge Grunden til, at vi ved Telegrafvæsenet finde lavere Lønninger og Mangel af Pensionret for Stillinger, med hvilke der efter den ældre Betragtning maade utvivlsomt vilde have været forenet både andre Lønninger og Pensionret.

Det her paapegede System synes vel egnet til at fremkalde Tvivl om de heldbringende Virkninger. Allerede af Hensyn til Forholdet mellem Arbejdsherre og Arbejdsgiver, der er et af de aller vigtigste i Samsundet, har det sit ubestridelige Værd, at Staten selv her stiller sig paa rette Maade, foregaar med et Exempel til Efterfølgelse for alle andre Arbejdsgivere; men ikke blot dette. Der maa ogsaa blive Spørgsmaal om, hvorvidt Staten selv tilsidst er tjent med at følge nogen anden Vej. I denne Henseende maa det ikke tabes af Syne, at det Fortrin, som den almindelige Mening endnu for en Menneskealder siden tillagde Embedsstillingen fremfor de fleste andre Stillinger i Samsundet, ikke mere anerkendes. Den raske, økonomiske Udvikling, der er foregaaet i det nævnte Tidrum, har udøvet en vigtig Indflydelse paa Bedømmelsen af en Mængde Privatstillinger, der nu i Anseelse sættes ved Siden af Embedsstillingen, medens ikke faa af dem yde Udbytte til langt gunstigere økonomiske Vilkaar. Embedsstillingen i og for sig kan derfor ikke nu udøve den samme Tiltrækningskraft som tidligere, og det maa blive en Selvfølge, at Staten faar færre Tilbud fra dygtige Kræfter om Indtrædelse i dens Tjeneste. Ved at trykke Embedsstanden i økonomisk Henseende (samtidig med, at der gjøres store Fordringer til dens Arbejdskraft) vil man forstærke den Fristelse, der jevnligt vil fremkomme til at forlade Statens Tjeneste og indtræde i privat Tjeneste, hvorved Tabet for Staten vil blive saameget større, som det er at forudsæ, at Kaldet udfra i Reglen vil lyde til de dygtigste, og derfor til dem, Staten mindst kan undvære.

Indskrænkning af Embedsmændenes Antal er i større eller ringere Omfang gennemført paa alle Omraader, og den har sikkert ogsaa i flere Tilfælde ladet sig gennemføre uden Skade for Statstjenesten; men Staten har herved selv indskrænket sit Valg af Mænd, der egne sig for høiere Stillinger, og her er en Grund, der ikke uden stor Betænkelighed kan overskrives for nogen Administrationsgrens Bedkommende, allermindst i Statens øverste Styrkelse. Thi medens det, der skal udrettes i Statens Tjeneste — enten derved forstaas Gjennemførelsen af modne Reforme eller Baretagelsen af Forretningernes daglige Gang, saaledes at Alt er paa sin Plads, og hver Ting sker til sin Tid — i Reglen afhænger af enkelte Personligheder, der forene Evne og Kraft til en overordnet Ledelse, er det altid vanskeligt at finde saadanne Personligheder. Erfaring viser noksom, hvor usikkert det er at slutte, at der af den Dreng eller Ungling, der med Føte berettiger til